БАРЫ ДОЙДУЛАР ПРОЛЕТАРИИДАРА, ХОЛБОҺУҤ!

САҤА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫ ОРОЙУОНУНААҔЫ КОМИТЕТЫН УОННА ҮЛЭЊИТТЭР ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОН НААҔЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Чурапчинского районного Комитета КПСС и районного Совета депутатов трудящихся Якутской АССР

1931 сыл алтынньы 15 күнүттэн тахсар | № 107 (4063) | 1971 сыл. Балаҕан ыйын 9 күнэ ЧЭППИЭР | Сыаната 2 харчы

Октябрь иннинээҕи вахтаҕа

Москвитар бэчээмиэдиктэр ойоон, дойду кэмпыынньатын предприятиэлэрин коллективтэрэ Улуу Октябрьскай социалистическай революцияҕа 54 сылын кэрсэ социалистическай куоталаһыыга киирсэллэр. 1971 сыл сорудахтарын бэлэҕэҕэ диэки толороргө дьулуһаллар.

Хрусталыынскайдааҕы хаҥыбайытар комбинатын (Приморскай краай) забочкаларга уонна сулууспалаахтарга Октябрь бырааһынньыгар сюрпиргэр хорҕолдьуну оҥорбут таһаарыыта атылыллыбын 10 сайдах бырааһынньык алтыһыыга 25 күнүгэр толороргө быһаарыллыбыт, онон үлэ оҥорон таһаарыыта үүнүүтүн сорудаҕын 40 бырыһыан ыйга толоруохтара. Улахан кэмпыынньа хаһаайыстыбатын үлэһиттэригэр өҥөһүллүөҕэ.

Мииискэйдээҕи каменнынай комбинат коллектива сорудахха эбии 135 тыһыынча метр таҥаһы оҥорон бырааһынньыкка тиһыынан биэрэргэ ылымыыт сыллаабыт социалистическай эбэһээтэлистибэҕэ толордо.

ССТА.

Салайааччы инники ыстатыйата

ХАҺЫАТЫ, СУРУНААЛЫ—ЫАЛ АХСЫН

Балаҕан ыйын 1 күнүттэн кэлэр, 1972 сылларга бэчээккэ сурутуу саҕаланна.

1971 сыллаабы сурутуу быдаҥа 82 тыһ. солк. эбит буоллаҕына, кэлэр сыллары сурутуу быдаана 92 тыһ. солкуобай. 1972 сыл бэчээтэ—саҥа тохсус пятилетка иккис сылын, ССКП XXIV съезһын уураахтарын олоххо киллэрэргэ, коммунистическай тутууга советскай эрэуот саҥа кэрбиилэрин ылар ийэ сыһыыны өссүһүүтүк, улуу датаны—СССР 50 сыла, Саха АССР тэриллибит» 50 сыла үгэлүүлэрэн. Ийэ дойдубут экономиката, культурата салгыы сайдыытын, культуурнай-техническэй революция саҥа хайысхаларын сырдатыыга, итинэн советскай эрэуоту үлэлээ ерэ күүрдүөҕэ.

Бэчээт Коммунистическай партиа, Советскай правительство иҥэс политикаларын эрэуонка дириҥник өйдэтүөҕэ. Киһи партия күүстээх баттаһа, коммунистическэй итэҕэл модун кыахтаах средстволарынан буолан турон, үлэлүөлэ өссө үрдүөҕэ.

Кэлэр сыллаах бэчээккэ тэрээһиннэохтэх сурутуу уонна киэҥник тарҕатыы—партийнай тэриллэлэр политическай уонна итэҕэ-хабаассабай үлэлэрин биир дириҥэтэллэх учаастага.

1971 сылларгы бэчээккэ сурутуу быһаа та күнэҕэнэ суох толоруллубута. Сибээс Дириҥнээҕи отделениета 16821 солк., Амма отделениета 8012 солк., Мараллаҕы отделениета 5886 солк. суумалааҕын сурутуттулар. Дириҥнээҕи отделение тыһыынча киһи ыһыгар 1440 экземпляры, Амма отделениета 1445 экземпляр хаһыаты уонна сурунаалы суруппуттара.

Аастыт сыллаахха ордук партийнай хаһыаттарга, сурунаалларга уонна-тыа хаһаайыстыбатыгар аналлаах бэчээккэ сурутуу олус аҕыйах. Холобур, ороЙуот үрдүнэн «Сельская жизнь» хаһыат бэлэ эрэ 60, «Правда» 216 экземплярынан сурутуллубуттара.

Үөрэх, төрөөбүт культура, эрэнэ, тутуу тэриллэлэрэ, үлэһиттэрэ баалларыгар? Ол үрдүнэн «Советская культура» хаһыат 17, «Советская торговля» хаһыат 6, «Строительная газета» 9 эрэ экземплярдарын суруппуттара.

Комсомолецтар, ыччаттар ороЙуон төһөлиэннээтин улахан ангарын ылалларын үрдүнэн, «Комсомольская правда»ны 314, «Ленин буолу» 1586, «Молодежь Якутии» хаһыаты 200, «Эдэр коммунист» 1853 эрэ экземплярын, сурунааллартан «Комсомольская жизнь» 50, «Молодая гвардия» 53, «Молодой коммунист» 11, «Смена» 75, «Юность» 167 экземплярдарын эрэ сурутаталлаллар.

Сахалыы тылынан тахсар содиток «Хотугу сулус» сурунаал 1688 эрэ экземпляра сурутуллубута. Оттоҕ ороЙуон нэһилиэнньэтин хаһаайыстыбатын ахсаана 5647. Итиитэн кэсторуэзн хаһаайыстыба анаарыы кэриэ «Хотугу сулуһу» сурутан ылбат. «Политинформация» сурунаал политинформаторлар, агитаторлар үлэлэригэр ордук туһаллах уонна табыгастаах. Итэ үрдүгэн киин 259 экземпляра эрэ сурутуллубута.

Саамай таптаан ааҕар, республика олоҕун, үлэтин киэҥник сырдатар «Кыым» хаһыапытыгар үллэн-үллэх 2242, «Социалистическая Якутия» 304, бэйэбит ороЙуомут «Саҥа олох» хаһыатын 2469 эрэ экземплярдарын сурутабыт.

Бэчээккэ сурутуу аастыт сыллардаадар сылын ахсын бэрт кыратык үүнэр. Ити үүнүү ороЙуот нэһилиэнньэтин уонна киһи духовнай олоҕун тэҥнэһии туһунан тэрилиэтэхэ, олус наадыйах. Онон үөһэ ыйыллыбыт итэҕэстэри быһаарыллаахтыы туоратыахха.

Онон 1972 сыллаах бэчээккэ сурутуура хаһаайыстыбалар даҕаны тэрээһиннэтэрэ эт-сиэн үлэлиир сорук турар. Балаҕан ыйын иккиһигы күнэриттэн сурутууну барыы учаскаларыгар, фермаларыгар киһини барытын хабан ыытыахха. Бэчээтэ общественнай тарҕатааччыларынан бу үлэни тэрийэргэ опыттаах коммунистары, комсомолецтары, активтары анаталаан үлэлэтиэххэ. Нэһилиэк Советтарын исполкомнарыгар, партиэйкалар мунньахтарыгар сөптөөх кэмигэр сурутуу хаамыытын көрөн дьүүллэһиэххэ, наадалаах эбии дьаһаллары ылан иһиэххэ.

Бары тэриллэлэр, колхозтар, нэһилиэктэр, совхоз салайааччылара киниилэр туһааннаах тэриллэлэрин бюджеттыгар сурутууларын сэһээдкаларга иккилии экземпляргга оноһуллан балаҕан ыйын иһинэн «Союзпечать» агентствотыгар түһэриллэн, харчылара көҥөрүллуохтээхтэр. Итинн сибээс отделениелара, бэчээтэ общественнай тарҕатааччылар тутуһуохтаахтар.

Хас дьиэ кэргэн барыта хаһыаттаах, сурунаалламах буоларын ситиһиэххэ.

В. ЕГОРОВ,
«Союзпечать» ороЙуоннааҕы агентствотын начаалынньыга.

Ыраах Мөҥкүүдээҕэ

Күннээҕи сонуннар

Одьуулуун нэһилиэгин Советын депутата А.Н. Григорьев салайааччылаах механизированнай ангардаах звено бэйэтин сиригэр 750 центнэри оттообута. Ити көмпиттэн бу звеноны оттооҕо сиргэ Амма Аччататтан ыытарга быһаарыллыбыта. Оттыйан бүтэһин күннэриттэн звено отчуттара ыраах Мөҥкүүдэ хочотугар көчөрүөхтэрэ.

Киниилэр иэн кэҥэ иһигэр 3110 центнер оту олоо кэбистилэр. Тэҥнэччы 360 сүөһү киирэр эрэ хотоннорун саҥартыллар, элбэх оромүөнү ыытыллар. Аны итинэн сүөһү турар далыы, сон буолар кыбыыны о.д.а. оҥордулар. Оннот иттинэ кыстыахтаах сүөһүгэ эбылык да, хотоннор да бэлэм буоллулар.

□

ШЕФТЭЭХТЭР КӨМӨЛӨРӨ

Быйыл сайын Саха АССР тиэр оту охсон, мунньан, от суруйааччыларын Союзы шефтээх Эрилик Эристиин аатынан колхозтарыгар от үлэлэригэр хас да кайиин ыытан атастаспыт. Колхоз Хотоҕоҕоодуу бэриэтэлэтигэр Саха АССР уларҕай суруйааччыта Амма Аччатайа, иһинэ биир дойдулаахтыыр Елизар Боотур уонна хотугулаах суруйааччыларын хотугуругаан солбуйан уулаах улэҕэ ат охсон күнүйдулар. Суруйааччылар бригаадаҕа 130 нэлэпэһэй тиэлэ-бэлэмигэр үлэлиилэр.

Хонтоҕоҕо культуратэй-сырдатар училищеттэн 18 үөрэнээччилэрэ бүрдүк хотугуругар дьуулуурдаахтык үлэлииллэр. Мунна даҕатан этэххэ, урут хас даҕаны сылларгы бэтэк бу үөһэ ахтыллыбыт училищеттэ үөрэнээччилэрэ маҥа күүһүн заһы тахсан бүрдүк хотугуругар үүгэйдик үлэлииллэрэ.

СТУДЕННАР—КОЛХОЗКА

Бу күннэрэ Эрилик Эристиин аатынан колхозка Якутскайтан 90 студеннар тахсан биир ый комсомольскай сыдьаайдар. Саха государственнай университетын биологическай факультетын 40 студеннара уонна Якутскайдааҕы культурнай-сырдатар училищетын 11 үөрэнээччилэрэ бригаадаларынан тарҕаһан от, бүрдүк хотугуруун үлэтигэр, кэлэр кыстыкка бэлэмигэр үлэлииллэр.

Хонтоҕоҕо культуратэй-сырдатар училищетэ 18 үөрэнээччилэрэ бүрдүк хотугуругар дьуулуурдаахтык үлэлииллэр. Мунна даҕатан этэххэ, урут хас даҕаны сылларгы бэтэк бу үөһэ ахтыллыбыт училищетэ үөрэнээччилэрэ маҥа күүһүн заһы тахсан бүрдүк хотугуругар үүгэйдик үлэлииллэрэ.

ХОРТУОППУЙУ ХОСТООҺУН САБАЛАННА

Маныа хортуоппуй быйыл сайын бэртээ үүнэр. Кыһыын көрөргө-харайарга сайыныа Дириҥ орто оскуолатын үөрэнээччиэрин аллаллах звенолара үлэлээбиттэрэ. Оҕонньор агроном М. И. Матвеева салаллатыынан сайыныа быһа сыдьаайдыы үлэлээбиттэрэ, Киниилэргэ Е. Д. Захаров трактористаах биир «Беларусь» сыһыарыллыбыта.

Билигин оҕолор корбут-хараайбыт 17 гектардаах ыйыыларыгар хортуоппуйун хостооһун саҕаланна. Хортуоппуйу Дириҥ орто уонна Хаҕаар аҕыс кылаастаах оскуолаларыгар үөрэнээччилэрэ уонна Дириҥ бөһүөлэгин олохтоохторэ, нэһилиэк судуустаалаахтара хостуулар.

Хонтоҕолор хортуоппуйу хостооһуну күнүгүгү улахан хаһыгнар цифрэлэринэ бүтэрэр соруктаах үлэлииллэр.

БИҺИГИ КОРР.

Оройуон колхозтарыгар уонна совхоһугар оттооһун балаҕан ыйын 7 күнүнээҕи тургунан субуокката

Хаһаайыстыбалар ааттара	Үлэлэр киһи бырата	Звеноолар				Охсуу га	Мунньуу га	Кэбиһии тонна	Графигы толоруу %	Сенаж тонна		Сымыыс тонна	
		толору мех.	мех. агардаах	иэлэ	илии					былаан	туоска	былаан	туоска
Ленин	131	3	2	8	—	7430	7176	5314,1	80,6	700	—	1270	250
Эрилик Эристиин	500	1	5	6	4	12227	11990	6184,0	58,4	1000	—	1500	—
Калинин	95	2	1	5	1	5218	5154	2710,5	71,6	400	—	900	—
Карл Маркс	43	—	—	—	7	3019	3006	1824,8	60,8	400	—	900	18
Субуруускай совхоз	540	7	5	16	7	22962	22458	12400	79,2	1500	420	1800	390
Оройуон үрдүнэн:	1309	13	13	35	19	50876	49784	28433,4	69,7	4000	420	6370	658

НАҕЫЛЫЙАР, БЭЙЭНИ УОСКУТУНАР ТАБЫЛЛЫБАТ

Совхоз Кыгалыастаабыа отделениетыгар быйыл ыырэй деловой тахсыыта 68,4 кулун деловой тахсыыта 49,1 барыһыанга тэҥ. Сыл аҕыс ыһыллар 25 бодоҕ ыһах суоһу, 46 ыырэй, 53 сылгы тутата суох олуутэ тайаарыллыбат. Ити аастыт сыл бу комитэр тэҥ иэтэххэ, 21 тобо ыһах суоһуҥэк, 19 ыырэччэлэн төлбэх. Онон отделениета ыһах суоһу 93,6, сылга ортоот 91,6 сылга 93 барыһыаны тыыннаах ыһыллэн турбат.

Отделение быйыл 1740 ыһах, 740 сылгы суоһуну кыһаттыахтаах. Былаан быйыһыаны ыттыы тобоҕо 8200 центнер оту бэлэмнии тохтор. Ол эрээри, балаҕан ыйын 1 күнүгэ туругунан 23950 центнер от оттоно, сыллаабыт сорудах баара-суога 63,3 барыһыан туолла. Итини уһуотаан, отделение уонна бириигэдэлэр салаалалара бу күннэрэ өттоофуннга 11 эбэнэку үлэлэстэллэр.

Общественнай суоһу 17 хотонугун кыстыыра быһаарыллыбыт. Итиллэрэ ыас биирдии группа суоһу хаһыы хотоннорго туруохтахтара, көрүүгэ-истиигэ үлэһит ыларын буһуу. отделение, бириигэдэлэр салаалаларынаа, специалистарынан быһаарыллыбыт. Оңу тэнэ кыстык боппуруоһа олохтоох Совет сессиятыгар көрүллэн сөптөөх быһаарыы ыыһыллыбыт. 1 №-дээх Килэстиитэҕи бириигэдэ суоһуга (старшай бириигэдьиир Н. С. Софронов) 7 сириэн кыстыахтаах. Итиэннэ Ньээмньээйи икки хотоно баһыы, сороҕор бастах ороҥуоҥэ, ыччат суоһу кыстыахтаах. Нам кыра хотоно улахан ороҥуоҥэ наадыйар. Итиннэ иэйиллэн салаалаттын, сулууспалаахтарын күүһүнэн икки күннээх субуотунньук үлэрилиннэ. Бу хотон бэрт түргэн эҥ иһигэр үлэҕэ киирэрэ наада. Ол эбэтэр бириигэ күүлэйэт, кыстык ыйга кэлэр. Эбии дьаһалтары ылабаахтаҕ, ороҥуон бу ый 10 күнүгэр диэри бүтэрэ саарбах.

2 №-дээх Арылаахтаабыа бириигэдьиэ 160-та суоһу кыстыахтаах хотоно өһүөлэрэ төстөн, эрдиннэрэ ыаһа аҥа баран турар. Бириигэдьиир Окоешников Н. Г. этэрээн, итиннэ осso суоһу кыстыыра саарбах курдук. Биллэгин шуостатын анныгар туолбут үүнү баһыыга үлэ ыытыллар. Уопсайынаа дьаһалта, отделение барыы хотоннорго эрэ буолуннар, улахан ороҥуоҥу күүтүллэр. Онон дьыл сыһыэҥыгар сигнэмэкэ, үлэһит идэтин таба аттаран, кыстык хотоннэру үлүгэ болэмнээһинигэ сөптөөх болҕомтону уурууххэ. Аастыт сылларга Сымалаахтаах, Муоҥэ, Ньээмньээйигэ, Ыыппаарыайдаа электрическэй уот суоҕа. Быйыл Ньээмньээйиттэн үүнтыларга итиэннэ балаһыанна хатыламмат туруктаах. Оттон Ньээмньээйигэ, оскo генератор буллахтарына, тракторынан киэһэ-сарсыарда уот бэрдэрэргэ, күнүһүт фермаҕа от-мас таһыктыгар үлэлэтэрэ быламмыллар. Намаҕа суоһу үлэһиттэригэр олорор дьаҥ тиийбэт, онон сороҕор бөҕүөлэктэн сылдьар. Балаһыаннаалааҕар. Кыстык хотоннор эрэ уонна быстах буоталлар, илии ыарахан үлэтэҕ механизациялааһыга бөҕүрүүбэ, сороҕ хотоннорго баар эбии аһылыгы оҥоруурга анаалаах бороҥэлэрилистары, уунуу сылытар оҕоһуу оборудованнаах, кыаллыбат суолга киирбит.

Кыстык хотоннору дезинфекциялааһын, эмтээһин үлэлэрэ баччаанга дэриэ ыытылла илик. Маныыга ороҥуоннаабы ветеринарнай станция улахан быһаарыыны таһаарбыт. Ньээмньээйи диктиокаулезтаах утары эмтээһини ыыта тогул ыытылдьыахтаах эбит буоллаҕына, Килэстиитэҕи бириигэдьиэ бэрт эрэ тогул. оңу даҕаны адъас соторутааҕыта ыытыллыбыта, отлоч 2 №-дээх бириигэдьиэ чэлгиэр. Маатох туруктаах уонна оройу 50-чэ ыырэй Алаас Эбэҕэ, бу сиэбардах, тымныы түүннэр буолуталаан эрэр сэлиирэгэр, туох отто аһаҕас, аана да суох хотоннорго тураллар. Оҥуоһай көрүү-истии олохтомотех Кинилэри көрөргө-истэргэ, бүөбэйдииргэ анаммыт үлэһиттэр 5 километрдаах Килэстиитэҕи бөҕүөлэгиттэн сылдьаллар киэһэ сарсыарда үүнэр комбикорму булкуйан баран хорууларга кутан биэрэллэр. Итиннэ атын эбии аһылык, көрүү-истии суох. Ити түмүгэр ыырэйдэр туруктара улахан дьиксиннэриилээх. Оңу зоотехник Н. С. Андросова бэрт сотору көмпиэн Килэстиигэ сылаас хотоҥҥо, эрэдээх итиннэ киириэхтээхтэриэн. Бэйэтин уоскутуннар. Ньэҕэс ыырэйдэрин арааһыга ууһа ыытыллыа идиэ. Хайаан аралааллара биллибэт. Ол Нам хотоно тобоҕо бүтэриттэн туруулуктаах үһү! Салаалта даҕаны, специалистар даҕаны итиэн барытын билиналлэр, ол эрээри болоҕ сиппэ илигэр, үлэҕэ үтүрүттэриэҕэ сигэнэллэр.

Дьиктиэн, мотуок туруктаах, ороҥу ыырэйдэр балаҕан ыйын 1 күнүгэр хотоҥҥо хонуохтаах, подсоска сылдьыбат ыырэйдэр ийэлэритэн бу ый 10 күнүгэр диэри аралыллыахтаах эбит буоллахтарына, ыгааанаҕтар кыстыыга быгаран кыһыҥҥа кыччатарыахтарын сөп. Онон отделение уонна бириигэдэлэр салайааччыларэ, специалистара общественнай суоһу кыстыыч боппуруоһун көрбүт олохтоох Совет сессиятын быһаарыыларын олохҕо киллэрээҥ, наадыйбакка, бойэни уоскутуммакка, сөптөөх тэриҥэр үлэни ыыталлара наада.

С. АЛЕКСЕЕВ.

КИЭҺЭЭНГИ ОСКУОЛАҕА КЫҺАМНЬЫНЫ КҮҮҺҮРДҮӨХХЭ

ССКП XXIV съэһэ тохсус пятилетказа бүттүүн орто үөрэхтээһинтэн өнүгүүгэ туруорда. Ити иккиэ соруту быһаарарга үлэлэр ыччат киэһээги оскуолаларга бэрт улахан өйдөтүүлээх дьаһалтаҕа тобоҕолоох болҕомтэлэрэ. «Рабочай уонна тыа сирин ыччатыгар сэһэргэһэр (сменатаҕы) оскуолалааҕын түбэ өттүгэр бөҕөргөтүөххэ» — диэн ССКП XXIV съэһин Директивэларыгар сурулуннга.

Дойду үрдүнэн кэлин 10 сылга орто оскуоланы 19 мөлүйүөн ыччат бүтэрбит буоллаҕына, иэдэһэ 6 мөлүйүөнэ орто үөрэх киэһээги оскуолаларга бүтэрэн аттестаттары ылыллар.

Онон киэһээги оскуола суолтата, инни оруола дэлэй ордук улаатар, рабочай ыччаас, колхозтаах, сулууспалаах сүбэлэтиэхтэрэ үөрэнэн, политическай актыбыыбаһын үөрэтиэҥэ биир быһаарар эбэтэнан буолар.

Сана пятилетка бүтүүтүгэр киэһээги уонна кэтэхтэн үөрэнэр оскуолаларга үөрэнээччилэр ахсаанара икки төгүлүн эбэһээхтээх. Ити 1971—72 сс. үөрэх дьылыгар үөрэнээччилэри ылыы былаанын толорору гынна аһаҕас толорору модьуйар.

Аастыт сылга дойду үрдүнэн арыы быламмы бүтэрбит оҕолор 20 бэрсиһиэннэрэ профтехучилищелэргэ киирбиттэрэ. Бу диэтэрэ орто уопсай үөрэҕэ киэһээги уонна кэтэхтэн үөрэнэр оскуолаларыгар үөрэнэн «дипломнаахтар». Бидигин орто үөрэҕэ суох ыччат 30 барыһыанга тыа сиригэр олорор.

Чураччыга үлэлиир ыччат киэһээги оскуолата 1958—59 үөрэх сылыгар аһыллыбыта. Ол кэмтэн ыла ахсыс сылааны барыта 170, орто оскуоланы 200-тэн тахса ыччаттар производствоҕа үлэдин-үлэлии үөрэнэ бүтэрдилэр.

1964—65 сылга киэһээги эрэ оскуолаҕа 27, 1965—66 үөрэх дьылыгар 38, 1967—68 үөрэх дьылыгар 30, 1968—69 сс. 32, 1968—70 сылларга 16, 1970—71 сс. 25 ыччаттар үөрэҕэ бүтэрдилэр. Аастыт үөрэх сылын Максимов Н. С., Макаров Д. С., Новгородов Г. Г., Иванов А. Г., Туранцев С. Л., Седалищев П. А., Никитина Н. А. специалиһэхтик үөрэҕэн бүтэрдилэр.

Оскуола педагогическай коллектива оскуоланы бүтэрбит оҕолор дойду аралыы куораттарыгар үрдүк үөрэх заведениеларыгар үөрэҕэ киирэн таптыыр идэлэрин ылаа дэһэргэһэллэр. Производственнай салайааччылар кэлэн производственнай сылдьыыларга кэлэн специалистар, холобур, Кириллин Петр Егүүс специалистар, холобур, Кириллин Петр Гаврильевич, Макаров Петр Петрович, Гаврильев Николай Филиппович онтон да атыттар сааллар. Үтүө ахсаанньах ыччаттар аналлаах орто үөрэҕи бүтэрэн эмиэ ситиһиилэрэхтэх үлэлии сылдьаллар.

Ол эрээри үлэһит ыччаты үөрэхтээһиҥҥэ тэрийиигэ өрт элбэх итэҕэстэр сыл аайы сылбанан таһаарыллаллар, элбэх күүскэйдэр баалларын.

1970 сыллаахха ороҥуоннга 30 сааһыгар диэри саастаах 8 кылаас үөрэҕэ суох 300-тэн тахса, орто үөрэҕэ суох 220 ыччаттар баалларэ. Ол үрдүнэн үлэлиир ыччат киэһээги оскуолаларга уонна кэтэхтэн үөрэнииэ тардыллыыта ыраастыанай итэҕэс, маныыга аналлар дьаһаллар, ууруохтар туолбаттар. Туһаннаах хаһаайыстыба, тэрилтэ салаалаачылара, комсомольскай, профсоюзнай тэрилтэлэр сите үөрэҕэ суох үлэлиир ыччат үөрэхэрин уонна туһаанньах үлэтигэр Советскай правительство дьаһалынан керүллэр усулуобуйаларын тэрийии, оңу күүскэ хоһуруоллааһын боппуруоһуттан күннэтэ дьарыктамматтар.

Үлэлиир ыччат үөрэҕи билиитэ намыһах. Ол маннык сыыпаралартан көстөр: 1967—68 сс. үөрэҕи билии 64, 1968—69 сс. 75,3, 1969—70 сс. 80,5, 1970—71 сс. 71,5 барыһыанга тэҥнэстиитэ. Үөрэҕи билии намыһах үүгэ бириинньэлэр баалларэ. Материальнай уонна учебнай база, үөрэнээр дьиэ, үөрэх кабинеттара, көрдөрөн үөрэтэр пособиелэр суохтар. Маныаха ханнык да үүнэ көрүүлүбэт. Атын оройуоннартан үөрэҕи кэлэйэн ылбатах оҕолор үгүстүк кэлэллэр. Үүгэ ыт-

Бүгүн—Болгария норуотун национальнай бырааһынньыга

СОФИЯ. Ленин аатынан площадь.

В. Янков фотота.

ССТА фотохрониката.

ЫЧЧАТТАРБЫТ—БОЛГАРИЯҔА

Кэлин сылларга Саха сиригэттэн, ол иһигэр биһиги оройуоммутуттан, үгүс ыччаттар комсомол лигиэнтиэлэн тас дойдуларга, ордук хото социалистическай дойдуларга туристическай путевканан күүлэйдии сыныһана бараҕа буоллулар.

Быйыл биһиги оройуоттан хас да ыччат Болгария Народнай Республиатыгар туризт быһыытынан күүлэйдиир, сынньанар дьоллоннулар. Ыс ыйын 5—18 күннэригэр София — Пловдив— Приморскай — Варна маршрутунан Субуруускай аатынан совхоз Доворудуваатаабы отделениетын «Сувад» ыччат-комсомольскай фермаҕын ыанньыксыта Мария Парфенова уонна кини совхоз тракториста Дмитрий Батарин сылдьан кэлбиттээҕэ.

Бу күннэргэ биһиги ыччат-тарбыт: оройуоннаабы производственнай комсомольскай тэрилтэтин секретаре Николай Максимов, Хоптого Дарингиттэн икки киһи—Хаҕдаар сельсоветын атыылаччыта Мария Алатонова итиэннэ Дирин детдомун итэҕэччитэ Мария Максимова Болгарияҕа күүлэйдии сылдьаллар. Кинилэр бүгүн иэдэйдута буолар норуот бүтүүнүн бырааһынньыгар—Босхолонуу күнэ болбуоттаныыгар сылдьар, көрөллөстэр чэстээннилэр. Бу болэх Болгарияҕа балаҕан ыйын 26 күнүгэр диэри сылдьыаҕа.

С. ЭВЕРСТОВ.

чаттар үөрэххэ дьиҥнээх ынчыҥыылаахтарын уурбаттар, сороҕор үөрэх кэҥиҥ үгүстүк кэтэтэллэр. Бараҕаттан ыҥырдыллар, сорунар оскуолаттан уһуллаллар. Сорох учууталлар уоскуйуларын таһыма биһиги кэрдэбүлэ ыраатэбэт, үксүн тыһыынан үөрэтиллэр ыстатыйдар, кэрдэрэн үөрэтэр пособиелэр туттуллубаттар.

Сыл ааҥы үөрэхтэриттэн сиппэт, үөрэҕи ылларга дьулуспат, дьиссиплиналаата ыһыллыбат ыччаттар үөрэхтэрин бараҕан ыарахаттарыгар үгүстүк таҕыстар. Аҕыйах 1970—71 сс. үөрэх дьылыгар киһиэҥки оскуоланан 38 обо атын сиргэ барда. Од тэҥэтэ 8 кылаастан профтехучилищеҕа 5 обо барда. Овсянников Николай, Обутов Дмитрий, Спиридонов Егор общественнай бэрэһидиэки киһиэн оскуолаттан уһуллубуттара, суруттаммыттара.

Үгүс тэриллэлэр салайааччылара, одохтооох комсомольскай, профсоюзнай, атын да общественнай тэриллэлэр бэлэтэрдэрэ үлэһит ыччаттары үөрэхтэриттэн сохтооох-солуотоору гурбаттар. Оскуола үлэтигэр бастыҥа колхоздоох тэриллэлэриттэн кини үгүү учаастактын, коммунальнай предприятиелэр уонна гуһаран оноруу комбинатын, сибээс оройуоннааҕы узелын, ис-дьиэлэ оройуоннааҕы отделениетын заттаталыан сөп.

Хаһаайыстыбаннай тэриллэлэр администрациялара, общественнай тэриллэлэр сиҥэ үөрэҕэ суох үлэһит ыччаты тустаах уоскуола иһин киэҥ үөрэнэригэр усулуобуйаны тэрийиҥэ, көмөлөһүүгэ, хайдах үөрэнэрин ыҥыттэ биһиэхэ улахан ыһыахтарын уурбаттар. Төттөрүтүн киһиэҥки оскуолаҕа үөрэтэр механизатордары, тутуу үлэһиттэрин ол кэмиэ тыаҕа мас кэрдиэккэ биригээдэлэригэр ыытыллыыллар. Бу биллэн турар, ыччат үөрэҕи ыдыытыгар улахан өҥсүүкү оҥорор, экэниэ үөскэтэр. Бу сорох желтоктуу үөрэнэр ыччаттар коцуһу сылдьыылартар, оскуолаҕа кэлэр, кэлбэт күннэх буолуулларыгар тиэрдэр.

Калин сылларга маассабай бүттүүн үөрэхтээһин оскуолаларыттан араас тэрийиҥнэҥэ уурайыллыбыт оболор киэҥэнэ оскуолаҕа киллэрэр үгүс. Бүттүүн үөрэхтээһин сокуонунан оскуолаҕа бултуучу үөрэнэхтэх 16 саастыы туола илик оболору үөрэхтэн уурастыы, оскуолаттан устуу олох тыыһа. Оту биллэр эрээри сорох оскуолалар салайааччылара итинник түбэлтэлэри салгыы таһаараллар.

Атын оройуон оскуолаларыгар итинник түбэлтэлэр эмиэ таһаарыллаллар. Оттон күрдүк, ааспыт үөрэх дьылыгар киһиэҥки оскуолаҕа Намтан, Бүлүүттан, Горнаяттан, Эдьигээттэн, Булунтан, Халыматтан, Якутскайдан ыччаттар кэлэн үөрэммиттэр. Уон биирис кылааһы быйыл атын оройуонтан кэлэн 5 обо бүтэрдэ.

Спиридонов Иван Семенович диэн обо оскуола-интернаттан үөрэҕэр сиппэтэ, өрөбэдэҕэ суох диэн заҥыран түрүллэн кэлэн оу оскуолаҕа үөрэнэн, үөрэтэн ыҥырбыт. Кини биилигин авиационнай-инженердэр үөрэхха ситиһиилээхтик үөрэнэ сылдьар.

Быйыл, 1971—72 сс. үөрэх дьылыгар Чурапчы киһиэҥки орто оскуолатыгар баланан ыҥыт 15 күнүттэн саҕалыыр соруктаах, Үөрэхтэлиэр састааптара, обо учуотун баланнаһын ситэ чуолкайдана илик. Тоҕо? Үгүс ыччаттар оройуон киинин тас өттүгэр үлэҕэ сылдьаллар.

Киһиэҥки оскуоланы инникитин дэҕэ көҥэтэн сайыннарар, кини орто уһуна үрдээ, кини үлэтигэр улахан суолтаны биэрэр туһунан биһиги ССКП XXIV съезтин Директивытыттан, норуот үөрэҕириитин салайар үлэлиттэрин быйыл сайын бэс ыйын 28 күнүгэр буолбут Бүтүн Союзтаабыт суруй муннахтарын матырыйаалларыгытта чуолкайдык көрөбүт. Инникитин үөрэх программатын туһаран оноруу, аҕаллаах учебниктарга бэлэмнээн таһаарыы, үөрэх материальнай бааҕын бөҕөргөтүү, педагогическай кадрдар састааптарын туһарыы, правительство одохтообут чаҥчатыгыларын кытаанахтык тутуһарга хонтуруоллааһыҥ о.д.а. кэпсэ болҕуоһастар сорук быһыытыннан дэйдү урдүнэн турууруллаллар.

Быйыл норуот хаһаайыстыбатын сайдыытын былаанынан оройуоҥҥа 9-с кылааһы аһан үөрэтии көрүллэр. Оттон оройуон киинигэр сэттис уонна уоҕ биирис кылаастарга оҥоһу ылыы ыытыллар. Материальнай база суоҕунан уонна учуутал тиһэҕэтэгэ 2 кылааһы тыа орто оскуолаларын баалаларытар кэнна үөрэнэр обо ахсаана тахсар сиригэр (кылааска обо ахсаҕын алын кэмэ 15 киһи буолар, оннон үөһэ) тэрийии наадалаах.

Тыа сирин үлэһит ыччатыгар киһиэҥки оскуолаҕа киллэрииэ, кэтэхтэн үөрэтиигэ консультационнай пууннары оскуолаларга тэрийэн үлэлэтиигэ бастатан туран комсомол райкома, маҥнайгы сүһүөх комсомольскай, партийнай, профсоюзнай тэриллэлэр, хаһаа-

(Бүтүүтүн 4 стр. нар).

Кыраныыссаҕа нөҥүө

Лаоска саҥа агрессия

ВАШИНГТОН. ССТА. Соҕуруу Вьетнам марионеточнай сэриилэрэ Америка авиациятын көмөтүнэн Лаос территориятыгар саҥа ыҥырыны оҥордулар. Бу бодоҕо өтөрапияҕа Сайгон режимын 20000-тан тахса салаатчыта ыытыллыбыт ыҥырыыга. «Вашингтон пост» хаһыат суруйарынан, сүүһүнэн шхеваллах америкаанскай вертолеттар уонна куйахтаах массыыналар атын саллаатчыттары кыраныыссаттан 3 милиэҥэ сиргэ өҥөрдүү ыыллэрдилэр. Төрдө аҕыллан ааспыт киниигэ Кхесань бааз буолла. Бу база оройуонунан «В—52» диэн Америка бомбардировщиктара баалҕан ыйын 6 күнүгэр 18 төгүл көтүүтү оҥордулар.

Америка сөҕөн ыҥырыалыстар 9 сыл устата Лаоҕу уларыта сэриигин ыыталлар. Оттон баран интервенциэр патриоттар күүстээх утарсыыларын көрсөллөр.

СИНЭОККА. Удэмскай провинциятын патриоттара сэҥэн сэбии сэтэлэн тутуларга үөрэнэллэр.

ВИА—ССТА радиофотолара.

Эмтээх источниктар

ВЛАДИВОСТОК. ССТА. Дальнай Востокка 250 тахса эмтээх уулаах источниктар буллуннулар. Камчатканы хайы-үйэтэ Начинскай санаторий тутуллар.

Сихотэ-Алинь сэлэ хайаларын арҕаа оттугэр эатырар Французскай «Вишне» уутугар майгынныыр эмтээх источниктар аһылыннылар. Киниэхэ базаларыгар курорт тутуллар сабаҕаланар.

Юридическай консультация

Колхоз чилиэнин материальнай эппиэтинэһэ

Советскай сокуону кытаатыахтыы тутуһууга олоҕуран, граждан-скай правовой консультациялара быһаарыы колхоз бас билиитин харыстааһыҥҥа колхозтар экономикаларын бөҕөргөтүүгэ, колхозтааҕар уонна колхозтар бырааптарын итэҕэтиигэ диэки дирэктиэктэрдэ намсыаһыныгэ улахан суолтаҕа.

Общественнай баайы-дуолу хорҕоноһуҥҥа колхоз чилиэнэрин материальнай эппиэтинэстэрин туһунан биирдэһэ быһаарыыга туспах Устаатаба уонна оннор туһааннах сокуон туттуллаллар. Колхоз Биригиэриэнэй Устаабын 13 ыстатыйатыгар олоҕуран, колхозтааҕар, колхоз баайа-дуола олөн, буорту буолан эбэтэр үтэн хоромньуну таһаарылларын иһин, материальнай эппиэккэ тардыллаллар.

Советскай бэрэсидиэлиэ материальнай эппиэтинээх усулуобуйаны олохтуур, чэпчэтиллибит толору уонна үрдэтиллибит.

Колхозтааҕар сотуллубут материальнай эппиэтинээхтэрэ үлэҕэ көтүмэхтик сыһыаннаһыыттан хоромньу тахсыыларыттан хоромньу таһаарыыларыттан (ескөтүн ол дьоҕуһа хоһуоһунай эппиэккэ тардыллыбат буоллаҕына) ыҥырыллар. Киниэхэ политическай ороскуот, од гынан баран, олдаабы хамнаһын үөскэ биирдэн ордуга суоҕа, тутуллар.

Хоромньу толору сорохпун толоттуу соруйан оноруу иһин туттуллар: колхозтааҕы хоһуоһунай эппиэккэ тардыллар буруйу оноруор дьаһайыллыбыт таҕыстарына; хоромньу колхоз үлэтигэр буолбакка, ыҥырыллыбыт кэмигэр ыытыллыбыт техниканы, кэлэҥ туһанылыллыбыт таҕыстарына.

СССР Министрдэриин Советын 1954 сыл олунньу 17 күнүгэр таһаарбыт **«Колхоздар уонна совхоздар бас билэр сүөһүлэрин олоруу иһин материальнай эппиэккэ тардыы туһунан»** уураахтар сөп түбэлиннэрэн, колхозтар бэлэт ыанньыксыттарын, сибиигэлээтэ уонна бараантара сүөһүлэрэ атыылланар сыаналарын эмиэ тогулларыллыбыт боруола сүөһү—племенной уонна олохтоох сүөһү, сарыллыбыт боруода сыаналанан материальнай эппиэккэ тардыллар. Сыалга олунньуттэр хоромньу уобаластаабыт (оҕораайдаабыт) исполкомнарынан уна республикалар министрдэрин Советтэриттэн олохтомуут сыананан, оттон племенной сылгы—туспах байгыта сыанатынан төлөөр.

Бу уураахха колхозтар бырабылыанньалартан сылгы, бодоҕо ынах сүөһү, сибиигэлээбэт-раан олуттэтэр бүрүйдэхтэртан таһаарбыт хоромньуларын колхозка оҥуоха тэҥ сыаналаах сүөһүгэ тутталлар ыарахаттар ыһыллыбат биэрэллэригэр түбэ оҥоһуллар.

Колхозтааҕар үрдэтиллибит материальнай эппиэтинэстээх бодоҕо ынах сүөһүнү, сибиигэлээбити, барааны уонна сылгыны уоруу иһин тардыллаллар. Хоромньу суумата сүөһү туһааннаах олохтомуут сыһыарыллыбыт балтараа төгүл көмөлөһөр быһаарыллар.

Котор, оҥу тэҥэ хоһуоһун ССРС Министрдэрэ Советын 1954 сыл олунньу 17 күнүнээҕи уураахтар көрүүгэ атыы да сүөһүгэ Автономиялыбыт хоромньу төлөбүрүн Биримиэрэнэй Уставтан 13 ыстатыйатынан олохтомуут уопсай принциптэринэн быһаарыллар.

Хоромньуну төлөтүү олохтоах хамнаһыттан үүнүү олоҕуруу уонна хоромньу иҥэрэ-ыһыһын туһунан мөкүөр сүөх сүөһүлэтигэр колхоз бырабылыанньатынан оҥоһуллар, оттон мөкүөр түбэлтэтигэр—суруттаһыы бэрэдиэнэ.

Материальнай эппиэтинэстээх дуоһунастаах иһин (бырабылыанньа председателэ, бригадьыыр, ферма сэбиэдиссэйэ о.д.а.) тардылларыгар, оҥ хоромньу киирэр сыаналаах буруйдарыттан тахсыбатын, оннот, бэбэр, производственнай хаһаайыстыбаннай сыаллааҕы бэйэ эппиэтигэр хоһуоһу быһыытыннан сыаналыахха сөбүн, уруоттуур наадалаах.

Колхозка хоромньуну таһаарыы төлөбүрүнэн ыһыллыбыт эппиэтээх мөкүөргэ иҥэ аһыллыбыт уопсай болдьоҕо үс сыл тарбанар.

Суут, хоромньу оҥоһуллуутугар баар быһыыны-майгыны уонна эппиэттээччэ материальнай балаһыанньатын уруоттаан төлөбүр нээмэйин сарбыллар быраактаах. Бу баландыанан колхоз баайа-дуола хоруйуутугар, оҥу тэҥэ колхозтарбын отчуоттанар эбэтэр аһаанса үбүн толоттуутэ сарсыллыбат.

Хоромньу иһин тутуу РСФСР ГПК 383 ыстатыйатынан сөп түбэһиннэрэн, колхозтааҕы хаһаанын 20 бырыһыанытан ордуон сэбо суох, оттон сорохоо баайыы уоруттан таһыллыбыт хоромньу эбэтэр үөскэтиллээх документтарынан атын тутуу баар түбэлтэтигэр —хамнас 50 бырыһыанытыгар тиһиэр.

А. ТВЕРДОВ,
юрист.

«Агитатор» сурунаал
1971 с. 15 №-гэ.

КИЭҺЭЭНГИ ОСКУОЛАҔА КЫҺАМНЬЫНЫ КҮҮҺҮРДҮӨХХЭ

(Бүтүүтэ. Иннин 2– 3 стр. көр).

ныстыба, тэрилтэ салайаччылыын быһаччы кэмэҥү онгорор, бу боппуруоһунан чэчүдьарыктанар соруктаахтар.

Ханна үлэ барбат, суолта биэрбэт сирэ ыччат үөрэммэт, үөрэххэ бааһын сүтэрэр. Холобур, олох дьайах комбинаттарэр үлэҕэр 17 ыччат кииҥэлэри оскуолаҕа үөрэнэхтээҕиттэн, сыччах 2 эрэ киһи аастыт сылга үөрэммит. 15 оҕолор, онтон комсомол 13 чилиэнэ үөрэнэхтэрин, орто үөрэҕи бүтэриэхтэрин баҕарбаттар. Итэ 9-с кылаадыга үөрэнэхтээх оҕолор. Маныаха общественнай тэрилтэлэр ороһуулара, ойдөҥүүлэрэ эмиэ востубат. Иннинээҥи маннык сыһыаны туораттахха табыллар. Производственнай тэрилтэтэр—«Мелиолхозстрой», промкомбинат, «Сельхозтехника» отделениета, райпотребсоюз, ДСУ о.д.а. сиэтэ үөрэҕэ суох үлэһит ыччатларын кииҥэлэри оскуолаҕа үөрэхтэ киллэрэллэрэ, кинилэр үөрэнэ үсүлүөбүлэрын тэрийэллэрэ наада.

Үлэһит илии тиийбэтиинэн сибээстээн, Суоруруускай аатынан совхоз колхоктар салаабаччылара үөрэнээри баҕалаах ыччаттарын Чурапчыга көҥүллээн ыытыахтаах, биитэр алиэтэҕэ баар оскуолаларга түргэн үөрэтэргэ наадалаах көмөҥү онгорботтор. Билигини комиэ хас биирдии үлэһит үөскэй үөрэнии тиһиэмэн үрдэтиниитэ туһаанаах тэрилтэ, хаһаайыстыба социальнай-культурнай сайдыытыгар быллааныгар бинр боччумнаах боппуруоһунан киллэрилларэ хайаан да наада.

Тэрилтэлэр, хаһаайыстыбалаах социалистическайдыы куоталаһыыларын усулуобуйдатыгар коллектив үлэһиттэрин үөскэй үөрэхтэрин үрдэтиллэрин боппуруоһуун биир кууһуҥнаан киллэрэр наадалаах дии саныыбыт.

Советскай Армия кэккэтигэр үөрэҕи бүтэрбит оҕолор ыҥырыллаллар. Онтон биһиэхэ, ордук эһэлиэктэргэ доҕоттолоһоллор ортолоругар сиэтэ үөрэҕэ суох ыччат элбэх. Райвоенкомат маннык ыччатларга үөрэтиллэ кэмэ онгороруун эрэйэбит. Чэчүдьэктэргэ ыҥыран киллэрэн үлэҕэ олохтоон үөрэтии табыгастаах буолуоҕа этэ.

Үчүгэйдик үөрэнэр үлэһит ыччаттар үөрэхтэрин бүтэрдэхтэриинэ үлэлиир тэрилтэлэрэ курортка боско путевка биэриллэрэ, разрядтарын үрдэтиллэр, харчынан бириэмэлэрэ, махтал суруктары, грамоталары тутэрмыны олохтуур ордук табыгастаах буолуоҕа.

Үө-харыы оттуһан ыытыах тэрилтэлэр киэһээҥи оскуола базатын хаһаллыта кэлдэрбит дохуоттарыттан уоппа кэмчилээһиттэн боччумнаах көмөҥү онгороллорун күүтэбит.

Ороһуон, туһаанаах предприятиелэр, учреждениелэр салайаччылара, общественнай тэрилтэлэр представителлэрэ, төрөппүттэр, үлэ ветераннара оскуолаҕа үлэлэ сылдьан оскуола производственнай ыытта сибээһин баһаатотуутэ көмөҥү онгороллорго наадалаах.

В. ДЬЯЧКОВСКАЙ.

тыа сирин ыччатын киэһээҥи орто оскуолатын директора.

МОЛДАВСКАЙ ССР. Ат спордугар тыа сирин Бүтүн Союзтаабы күрэхтэһиитэ. Кыра бириис ыһын күрэхтэһиигэ кыайыылаабынан спорт эһэстара Дмитрий ДИКОВ («Урожай» РСФСР) буолла.

СНИМОККА: Д. Диков Бор диэн атыыһаан.

В. Садчиков фотота, ССТА фоторепортера.

Саахымакка аан дойдуга бастыыр ыһын күрэхтэһиигэ уларыйыылар

Саахыматы талтаччылар аан дойду чемпиона Борис Спасскайы кытта оонньуур сыраабы ылар ыһын күрэхтэһиэхтээх Тигран Петросян уонна Роберт Фишер оонньуур миэстэлэрин быһаарыыга улахаллык күүппүттэрэ. Маны сэрэйэн быһаардыр. Хамаҕатыгар 30 күнүгэр Аржентинаҕа Буэнос-Айрес куоратыгар ыытыллыаҕа. Саахымат ыһын дойдутыгар федерациятын (ФИДЕ) көлүрэһа аан дойдуга бастыыр ыһын күрэхтэһиидэр кэлэр циклларыгар сана бэрэдиэктэри шилистэрэллэ. Аны эппиэттэр ыһын ордөрөлүнээҕи турнирдар биирдэ буолбакка, ыытыллыахтара. Билигин претендентэр кэтэхтарыгар тэнгэһин аахтыллыбыт суоҕа. Оонньооһуу иккэр стадиятыгар таһсарга баҕарааччы ангардас кыайыыны ситиспиттэр эрэ ылыахтара.

Кэлэр саас Борис Спасскай бидиргин оонньоҥуохтаах. Петросян—Фишер матчтарыгар кыайыллааҕын кытта күн көрсүһүөҕэ. Дьахталлартан аан дойду чемпиона Нона Гаприндашвили Нана Александриэтэ эбэтэр Алла Кушниры кытта көрсүһүөҕэ.

ССТА.

Бэчээти—хас ыал ахсын!

«СОВЕТСКАЙ РОССИЯ»—ЭҺИГИ ДОҔОРГУТ

«Советская Россия»—эдэр хаһыат. Кини от ыһын 1 күнүгэр тэрийиллибитэ 45 сылын тэбүлбута. Парена Кини Коммунист хаһыаты тэрийэригэр ыал аналын быһаарбыта—маассабай, уопсай политическай, бастатан туран Российскай Федерация олохтуу сирдэтигэр аналлаах хаһыат.

Ити сорудаҕы толорон, редакция аҕааччыдар саамай киэҥ массаларын кордобуллэрин толорор түбүгэр хас биирдии матырыйаалы дьэҥкэтин, киэҥхэ барытыгар сөпүлүктэ гына, үүтээ профессиональнай таһыҥнаахтык бэлэмнэнэллэр. Бииһиэ РСФСР уобаластарын, кыраайдарын уонна автономнай республикаларын экономикаларын, культуралара сайдыытыгар тахсар событиелэр гүтарыйбат сирэйдэрэ. РСФСР Верховнай Советын Президиумун уонна Федерация Министрдэрин Советтэрин үлэлэрин итиэннэ уураахтарын кытары ааҕааччыларга ыытыллыбыт билиһиннэрэбит.

Биһиги биһиги норуоппут бүтүүвүүтэ партия XXIV съезһин баараҕай уурааҕынан салайтаран олорор. От ыһын хаһыат кини материаллаларын, кини Дирекциялара олохһо киирилтэлэрин пропагандаламаһыгар улахан болҕомтэҕэ уурар. Редакция экономика, культура уонна наука сэдэҕэй суолталаах боппуруостарын дириҥник итиэннэ бэчүмнээхтик сырдатарга дьулуһар.

Биһиги дойдубутугар научнай-технической прогресс түбүнан, наука ситиһиилэрэ производствоҕа киллэрии суолун хайдах ыылгас уонна кодьуустээх оперор туһунан материаллар обүөбэй мылаллар. Хаһыат улахан болҕомтотун норуот хаһаайыстыбатын бодоҥ комплекстэрин сайыннарыыга уурар.

Билигин тохсус пятилетка ордук кини бастакы сылын соруктарын ситиһиилээхтик чэлоруруттан атын бэчүмнээх сорук суох. Суруйуһут коллективтартан рабочайдар уонна колхозтаахтар үтүөлэрэ туһунан, быллааһы аһаҕастолорор туһугар суруйуу истэхтэр кэлэллэр. Биирдиилээн коллективтар опытталарын буоларыгар туһаныллар нүүдүк опыттар, үлэ бастыҥ ыкыллара аттыһыгар тэрээһиннэрэ кэҥээтэ тарҕанарыгар көмөлөһүү—хаһыат соруга. Биһиги бастыҥ опыт тиһэҕэ тахсыбатын аһаабат. Ол аата итрар, ол биһиги ааҕааччыларбыт көмөтүлэрэ ситэһуулэр, киэҥхэ биһиги ол тиһэҕэ бастаабыт сыалы биэрэбит. Суруллубатары, ыытыллыбатыларга күүтэбит.

Биһиги «Советская Россия» ааҕааччы—үлэ ветерана уонна эдэр рабочай, сэбүлэтин үлэһиттэ, дьиэ хаһаайката итиэннэ пенсионер кинилэр эрэ аадырыстаныыр, олус тэнэ киэҥхэ барытыгар туһаайыллыбыт матырыйаалларын буолуохтарын баҕарабыт. Киэһэ көрөн эйгэтигэр эһиги аналлаах матырыйаалларын, искусство, кэлиэ быыстапкалар туһэрыллыбыт статьяларын, өскүөлэ уонна үрдүк үрах туһунан заметкаларын, көнсөөннэрин, араас боппуруостарга түбэлэрин ааҕыаххытын сөп.

Рабочай уонна колхозтаах биһиги хаһыаппытыгар бастыт опыт, социалистическай күүстэлдьиһы бастыгынаһы, партийнай үлэһит, маҥнайгы түбүөх партийнай тэрилтэлэр секхэтэрун, үлэлэрбэ түстүөлэн кэпсээннэрэ буолуохтара. Инженер, ученай, техник шуба итиэннэ техника араас биитигэр тиһэх чинчийиилэрэ биллэҕэ. Быраап уонна эйгэлэ сигнали боппуруостарын сэргэ ааҕааччы—юридическай консультацияларэ, мэдиссинэлии тэматыгар кыратыйаларэ, корреспонденциялара. Төрөө буйа уонна кэһи сыһыаналаах—хаһыат бастаайыттан тэлэтэ.

Өскөтүн, биһиги былааммыт эһиги кордобуллэрэгитиэҕэ сөп түбэһэр буоллахтарына, «Советская Россия»—ССКП Кини Комитетын хаһыатын сүрүтаргытыгар субэлиибит.

Редактор Н. П. СИДОРОВ.

ССКП райкомун бюрота, райсовет исполкомун колхозунай-совхозунай тутуу бэтэрээнигэр, ССКП чилиэнигэр Шадрин Петр Спиридоновичка киһи таптыыр судото райсовет депутатыгар Шадрин Алексей Спиридоновичка, райсовет исполкомун чилиэнигэр Шадрин Алексей Алексеевичка киниэхэ таптыыр быраттара

ШАДРИН
Константин Петрович

эмиэхэ ыалдьыа олбүүтүттэн бэйэлэрин дириҥ кутурҕаннарын тиэдэллэр.

Таптыыр, обобут, быраапыт, убайбыт, ыймахыт, «Сельхозтехника» холбобуҥут Үөһээ-Бүлүүтээҕи отделениетын управляющайа

ШАДРИН
Константин Петрович

эмиэхэ ыалдьыа олбүүтүттэн бэйэлэрин дириҥ кутурҕаннарын тиэдэллэр.

Хаһыат бу нүөмэрэ техническай бириичиллэнии—электростанция уоту биэрбэтэҕинэн сибээстээн, хойутатыллан тарҕарылынна.

Күнду ааҕааччылар!

1972 сыллаах периодическай бэчээккэ сурутуу балаҕан ыйын 1 күнүттэн саҕаланна.

Сурутууну бэчээт общественнай тарҕатаччылара, „Союзпечать" агентствота уонна сибээс отделениелара ыыталлар.

КҮНДҮ ААҔААЧЧЫЛАР, олохтоох, киин, республикатаабы уонна кыраныысса таһынаабы хаһыаттарга, сурунаалларга сурууттарарга тиэтэйиҥ!

БИҺИГИ ААДЫРЫСПЫТ: Чурапчы сэлиэнньэтэ. Карл Маркс уулусса 12 №-рэ.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОННАРА: редактор—0-89, тыа хаһаайыстыбатын уонна культура, олох хаһаах отделлара—0-90, уопсай отдел—0-91, типография—0-91.

Редакцияҕа ыытар сурукка аадырыһы, арасаанньаны, аатын, аҕа аатын толору суруллуохтаах.

№-рэ 107 **Чурапчы оройуоннаабы типография.** Тахсар аҕалдьа 2471